

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Факультет економіки та менеджменту
Кафедра економіки, підприємництва та туризму
Кваліфікаційна робота на правах рукопису**

ДУРИЦЬКА Дарія Миколаївна

УДК 338.58:65.014.1(477)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ
АТ «ЖИТОМИРСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»**

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 051 «ЕКОНОМІКА»

**Подається на здобуття освітнього ступеня «Бакалавр», кваліфікаційна
робота містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело**

Д. М. Дурицька

Керівник роботи:

Ходаківський В.М.

**к.е.н., доцент кафедри економіки
підприємництва та туризму**

Житомир – 2023

Висновок кафедри _____

за результатами попереднього захисту: _____

Протокол засідання кафедри № __ від «__» _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

економіки, підприємництва та туризму

д.е.н. професор _____

Валінкевич Н. В.

«__» _____ 20__ р.

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти Дурицька Дарія Миколаївна захистила кваліфікаційну роботу з оцінкою:

сума балів за 100-бальною шкалою _____

за шкалою ECTS _____

за національною шкалою _____

Секретар ЕК,

ст. лаборант кафедри

економіки, підприємництва

та туризму _____

Т. С. Давидович

АНОТАЦІЯ

Дурицька Д. М. «Резерви підвищення ефективності використання виробничого потенціалу АТ «Житомирський маслозавод» – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 051 «Економіка». – Поліський національний університет, Житомир, 2023.

Обґрунтовано та систематизовано методичні підходи оцінки ефективності виробничого потенціалу молокопереробних підприємств. Проведено аналіз економіко-господарського середовища підприємства. Здійснено оцінку основних груп-конкурентів молокопереробного підприємства. Запропоновано та доведено ефективність проектного обґрунтування поліпшення умов та структури виробничого потенціалу молокопереробних підприємств.

Ключові слова: підприємства, ефективність, виробничий потенціал, проектне обґрунтування, забезпечення, систематизація, енергозбереження.

ANNOTATION

Durytska D. M. «Reserves for increasing the efficiency of the use of production potential of JSC «Zhytomyr Maslozavod» – Qualification work on manuscript rights.

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in specialty 051 «Economics». – Polissia National University, Zhytomyr, 2023.

Methodical approaches to assessing the effectiveness of the production potential of milk processing enterprises are substantiated and systematized. An analysis of the economic and economic environment of the enterprise was carried out. The effectiveness of the project rationale for improving the conditions and structure of the production potential of milk processing enterprises is proposed and proven.

Key words: enterprises, efficiency, production potential, project justification, provision, systematization, energy saving.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
Розділ 1. Теоретико-методичні основи формування виробничого потенціалу підприємства та оцінки його ефективності	7
1.1. Характеристика джерел та умов формування виробничого потенціалу підприємств.....	7
1.2. Характеристика та актуалізація принципів оцінки виробничого потенціалу підприємства.....	8
1.3. Методологічні підходи оцінки рівня виробничого потенціалу підприємства та його ефективності.....	9
Розділ 2. Аналіз економіко-господарського середовища та виробничого потенціалу АТ «Житомирський маслозавод».....	11
2.1. Стан та структура оперативних активів підприємства.....	11
2.2. Оцінка ефективності діяльності підприємства та умов ресурсного забезпечення виробництва.....	13
2.3. Аналіз сегменту конкурентних груп підприємства та впливу ризиків на формування виробничого потенціалу.....	15
Розділ 3. Проектне обґрунтування підвищення рівня виробничого потенціалу АТ «Житомирський маслозавод» та обґрунтування рівня його ефективності в перспективному періоді господарювання.....	19
3.1. Оптимізація умов підвищення ефективності виробничого потенціалу підприємства.....	19
3.2. Проектне обґрунтування підвищення рівня виробничого потенціалу підприємства та його ефективності.....	20
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	25
ДОДАТКИ.....	28

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Сучасний стан молокопереробної галузі країни перебуває в умов ведення агресивної конкуренції за рахунок суттєвого зростання рівнів ризику спричиненого введенням військового стану та перебудовою існуючого інфраструктурного забезпечення ринку реалізації молочної продукції. Саме тому зростання рівня ефективності використання виробничого потенціалу молокопереробних підприємств та поліпшення його господарської структури є першочерговим завданням з позиції зростання рівня прибутковості та утримання займаних ринкових ніш. Підвищення рівня ефективності використання виробничого потенціалу підприємств вимагає суттєвого вливання інвестиційних капіталів та обов'язковості їх використання на інноваційній основі реорганізації виробничої системи підприємств в середньостроковій господарській альтернативі.

Мета і завдання роботи. Метою кваліфікаційного дослідження є обґрунтування резервів підвищення альтернативності використання виробничого потенціалу молокопереробних підприємств та шляхів їх активізації. Завдання роботи: теоретико-методичне обґрунтування визначень, класифікацій та умов щодо оцінки рівня виробничого потенціалу молокопереробних підприємств; систематизація методів оцінки виробничого потенціалу молокопереробних підприємств; проведення системного аналізу та оцінки економіко-господарського середовища молокопереробного підприємства; оцінка рівня та структури виробничого потенціалу підприємства в контексті функціонування його конкурентного середовища; проектне обґрунтування пропозицій щодо раціоналізації виробничого середовища підприємства; розрахунок ефективності раціоналізації виробничого потенціалу молокопереробного підприємства.

Предмет та об'єкт дослідження. Предметом дослідження є теоретичні, прикладні та методичні основи ефективності використання виробничого потенціалу молокопереробних підприємств. Об'єктом дослідження є процес підвищення ефективності резервів виробничого потенціалу акціонерного товариства «Житомирський маслозавод», м. Житомир.

Методи дослідження. Основою виконання кваліфікаційної роботи є монографічний метод, використання якого дало змогу систематизувати предмет дослідження та виявити його проблематику. Використання методу індукції та дедукції дало змогу розкрити причинно-наслідкові зв'язки та їх виявлення в системі оцінки виробничого потенціалу молокопереробних підприємств. Метод аналізу та синтезу дав змогу комплексно оцінити рівень та якість виробничого потенціалу молокопереробного підприємства, а також виявити перспективних напрямів його зростання в середньостроковій господарській альтернативі. Економіко-статистичний метод надав можливість виявлення «тісноти» зав'язків між досліджуваними величинами та встановити можливі похибки їх відхилення. Використання методу моделювання дало змогу ефективно поєднати та систематизувати впливи, відношення та елементи структури виробничого потенціалу молокопереробних підприємств.

Перелік публікацій автора за темою дослідження: Ходаківський В. М., Аврамець І. С., Дурицька Д. М., Євдоченко Н. О., Циганець Ю. Ю. Економічна діагностика конкурентоспроможності підприємств в середньостроковій перспективі їх ефективного розвитку та сталого функціонування. *Ефективна економіка*. ТОВ «ДКС Центр». Дніпровський державний аграрно-економічний університет, 2023. № 5. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1610> (дата звернення 10.06.2023; DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.5.66>; Index Copernicus; Google Academy; WorldCat; Crossref).

Практичне значення отриманих результатів. Зазначені результати кваліфікаційного дослідження є основою для суттєвого зростання рівня ефективності виробничого потенціалу молокопереробних підприємств; результати зазначеного проектного обґрунтування є передумовою суттєвого скорочення витрат енергетичних ресурсів молокопереробних підприємств.

Структура та обсяг роботи. Структура кваліфікаційного дослідження: анотація, зміст, вступ, 3 розділи, висновки та пропозиції, список використаної літератури та додатки; розміщена на 27 аркушах А 4 та виконана в текстовому редакторі Word 2016 (містить 1 таблицю, 5 рисунків, 15 додатків).

Розділ 1. Теоретико-методичні основи формування виробничого потенціалу підприємства та оцінки його ефективності.

1.1. Характеристика джерел та умов формування виробничого потенціалу підприємств.

В загальному розумінні сутність виробничого потенціалу підприємства полягає в об'єднанні та гармонійній взаємодії матеріально-технічних, інформаційних, трудових, фінансових та управлінських ресурсів на всіх стадіях виробництва продукції та послуг підприємств з метою досягнення максимальної ефективності від їх використання. В залежності від специфічних особливостей господарської діяльності підприємств вирізняють низку економічних підходів щодо групування категорій виробничого потенціалу підприємства на основі їх системності (дод. А, рис. 1.1).

Основним елементом виробництва продукції підприємства виявляються засоби виробництва без яких не може відбуватися сам процес виробництва, при цьому безпосередньо не створюють сам дохід. Ресурсне забезпечення виявляється в потенціалі земельних угідь та природно-кліматичних умовах, а саме фактору їх якості з позиції використання підприємством природніх «багатств». Потенціал основних засобів виробництва підприємства виявляється в оцінці виробничої потужності та показує її наявні і приховані резерви. В даному випадку це засоби виробництва котрі не втрачають своєї форми під час процесу виробництва та безпосередньо беруть участь у створенні продукції. Потенціалом оборотних фондів вважають оцінку можливості використання матеріально-технічного забезпечення виробництва в процесі господарської діяльності підприємства; до них відносяться напівфабрикати, сировина, паливно-енергетичні ресурси, технологічне обладнання, транспортні засоби, комплектуючі, забезпечуючі пристрої та ін.

Потенціалом нематеріальних активів вважається оцінка можливості використання продуктів інтелектуальної власності в основі яких є корисні моделі, права на винаходи, ноу-хау, – в основному виявляються через залучення прогресивних форм інноваційного забезпечення та реалізуються у

формі інвестиційних проектів за довгостроковою господарською альтернативою. Потенціал трудових ресурсів підприємства виявляється в оцінці здатності адміністративного та виробничого потенціалу підприємства досягати поставлених цілей та завдань у відповідності до стратегії його діяльності. Трудовий потенціал підприємства безпосередньо впливає на якісні та кількісні характеристики виробленої продукції і виявляється в рівні знань, вмінь, кваліфікації та мотивації наявного «людського» капіталу підприємства. Важливою складовою виробничого потенціалу підприємства вважається наявність інформації як комунікативної основи регулювання виробничих відносин, зростання рівня продуктивності праці, адаптивному впровадженні інноваційно-інвестиційного забезпечення та суттєвого зменшення рівня енергетико-матеріальних витрат виробництва (дод. Б, рис. 1.2).

1.2. Характеристика та актуалізація принципів оцінки виробничого потенціалу підприємства.

Важливою умовою досягнення стратегічних цілей діяльності підприємства є відповідність його виробничого потенціалу сучасному інноваційному стану та перспективам рівня науково-технічного забезпечення відносно виду та галузі обраної ним діяльності; виробництво якісної та конкурентоспроможної продукції; забезпечення процесів економічної циркулярності в використанні виробничих ресурсів, – що в кінцевому результаті впливатиме суттєве зростання рівня ефективності діяльності підприємства та формування стійких ринкових ніш. Основою формування та досягнення цілей виробничого потенціалу підприємства є своєчасна та адекватна оцінка його ресурсного забезпечення з позиції вартостей використовуваних ресурсів, своєчасності їх отримання та умов використання, тому всі наявні складові виробничого потенціалу підприємства перебувають в тісному взаємозв'язку і приймають важливу участь в формуванні кінцевих ефектів діагностики економіко-господарського середовища підприємства в довгостроковій господарській альтернативі (дод. В, рис. 1.3).

Відповідність оцінки рівня виробничого потенціалу підприємства його плановим характеристикам відбувається шляхом зіставлення складових параметрів з аспектами діяльності підприємства, що дає можливість встановити ефективні характеристики виробничих ресурсів підприємства в системі досягнення поставлених цілей його діяльності. Основою методика діагностики виробничого потенціалу підприємства виступають наступні складові: оцінка факторного впливу на ресурсне забезпечення підприємства; виділення критичних зон оцінювання та об'єктів їх впливу; специфікація підходів щодо розробки методики комплексної оцінки показників характеристики виробничого потенціалу. Зазначені показники мають на меті визначення всіх аспектів розвитку загального потенціалу підприємства. Логічна основа визначення будується на співставленні розрахованих ефектів діяльності підприємства до загальної кількості всіх використаних ресурсів в їх абсолютному виразі. Першочерговим завданням оцінки рівня виробничого потенціалу підприємства є діагностика стану та умов використання його основних засобів. Досить важливо на початковому етапі оцінки рівня виробничого потенціалу підприємства провести діагностику стану трудового потенціалу з позиції умов плинності кадрів, збільшення (зменшення) рівня їх кваліфікації, рівня використання трудового потенціалу та ін. (дод. Г, табл. 1.1).

1.3. Методологічні підходи оцінки рівня виробничого потенціалу підприємства та його ефективності.

Ключовим фактором ефективного функціонування молокопереробних підприємств є структура їх виробничого потенціалу. В свою чергу суттєве набуття конкурентних переваг підприємства визначається через наступні домінуючі складові: переважання за ресурсними можливостями відносно найближчих груп-конкурентів; використання стратегії прогресивної інноваційної політики. Суть методологічних підходів оцінки ефективності виробничого потенціалу підприємства ґрунтується на процесах використання, нарощування та визначення його елементів при одночасному прискоренні

темрів виробничої системи, що виявляється в суттєвому прирості товарної продукції або послуг. Заключними економічними ефектами наведеної методології виявляється розробка та застосування дієвих механізмів управління виробничим потенціалом підприємства з метою підвищення рівня ефективності його використання що виявляється в зростанні рівня отриманого чистого прибутку. Оцінювання рівня виробничого потенціалу переробних підприємств передбачає використання методів прогнозування та моделювання відповідних економічних процесів при використанні їх кількісних та якісних ознак, котрі в кінцевому еквіваленті складатимуть його загальну структуру (дод. Д, рис.1.4).

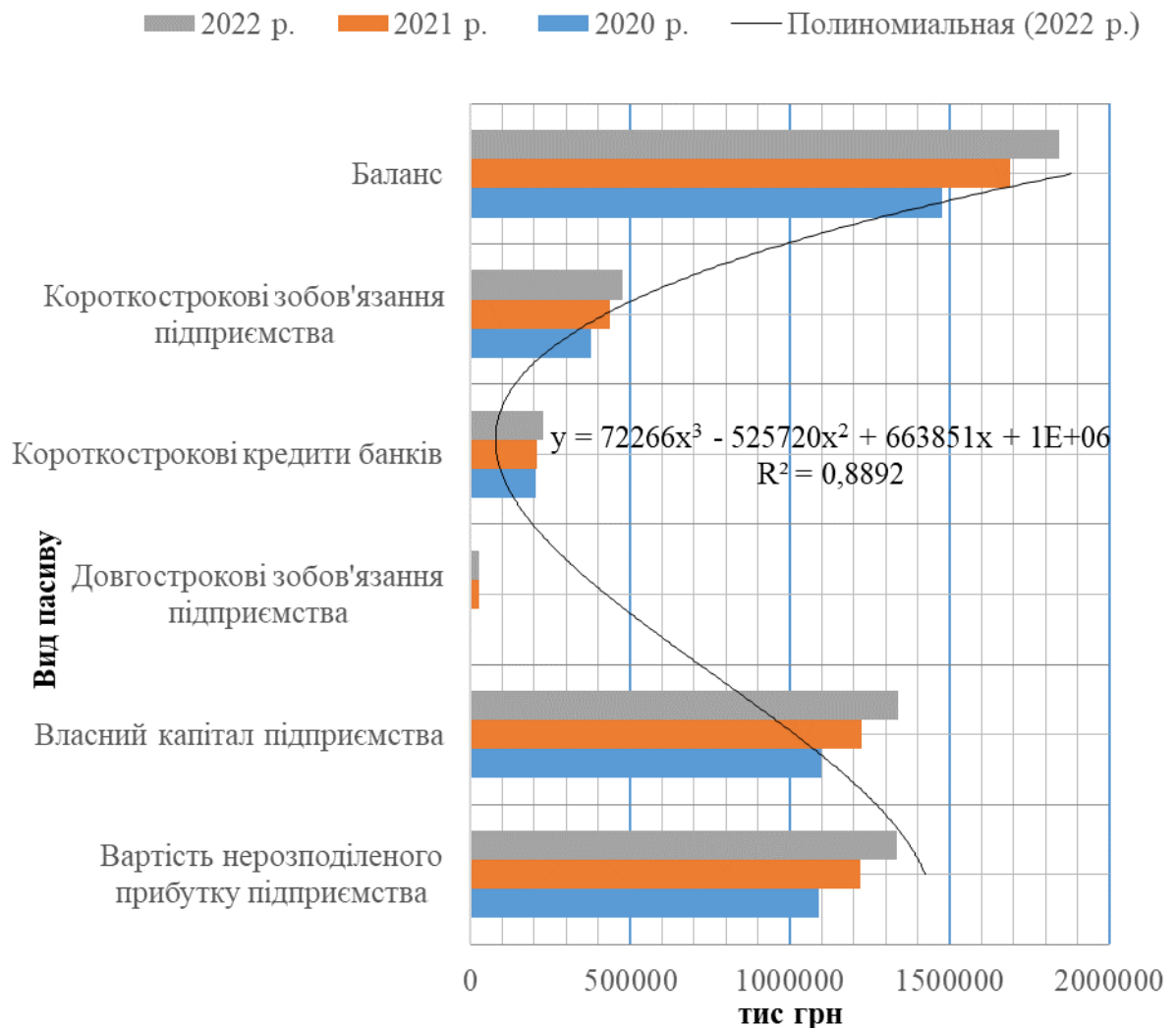
Неабиякий інтерес представляє методика дохідного (результативного) підходу суть якої полягає в оцінці активів господарської діяльності підприємства залежно від життєвого його циклу та «виведення» вартості виробничого потенціалу в довгостроковій господарській альтернативі. Важливість наведеного методологічного підходу проявляється в визначенні корисності виробничого потенціалу в поточному господарському періоді при врахуванні його вартості у майбутньому, – при цьому формується величина вартості чистого грошового потоку яка є визначальним показником оцінки інвестиційних проектів підприємства. Зазначені методи мають низку своїх переваг та недоліків, котрі в значній мірі впливають на процес формування ефективності виробничого потенціалу підприємства (дод. Е, табл. 1.2).

Систематизація методів оцінки виробничого потенціалу підприємства дає можливість їх класифікувати за еквівалентною, функціональною, кореляційною, вартісною, та комбінованою складовими (дод. Є, табл. 1.3). Найбільш доцільним методом визначення виробничого потенціалу молокопереробного підприємства вважаємо еквівалентний метод суть якого полягає в зосередженні зазначеної оцінки на одному з найбільш ефективних елементів. Недоліками зазначеного методу вважається недостатність використовуваних «одиниць» вимірювання; присутність певної проблематики при визначенні можливих коефіцієнтів заміщення ресурсів; низький рівень врахування впливу інформаційних потоків.

Розділ 2. Аналіз економіко-господарського середовища та виробничого потенціалу АТ «Житомирський маслозавод».

2.1. Стан та структура оперативних активів підприємства.

Оснoву виробничого потенціалу АТ «Житомирський маслозавод» та ефективність функціонування його загального господарського середовища складає структура оперативного пасиву (рис. 2.1). За період 2020-2022 рр. спостерігається чітка тенденція зростання вартості балансу підприємства: в 2022 р. структура балансу збільшилася на 28,2 % в порівнянні з 2020 р. та склала 1844,6 млн грн. За проаналізований період суттєво зросла вартість нерозподіленого прибутку підприємства з 1090,5 млн грн в 2020 р., до 1334,2 млн грн в 2022 р. (+ 22,3 %).

**Рис. 2.1. Динаміка та структура вартості оперативного пасиву
АТ «Житомирський маслозавод» в 2020-2022 рр.**

Аналіз стану та структури оперативного активу АТ «Житомирський маслозавод» в період 2020-2022 рр. при використанні поліноміальної лінії тренду у 5-й степені вказує на високу тісноту зв'язку динаміки зростання вартості активів відносно вартості основних засобів, оборотних та необоротних активів і запасів (рис. 2.2). В 2022 р. в порівнянні з 2020 р. вартість необоротних активів підприємства зростає до 1069,2 млн грн. Вартість оборотних активів за аналогічний господарський період зростає на 29,3 % та склала 642,3 млн грн. Суттєво зростає вартість дебіторської заборгованості в 2022 р. до рівня 318,5 млн грн в порівнянні з 2020 р. до рівня 257,9 млн грн.

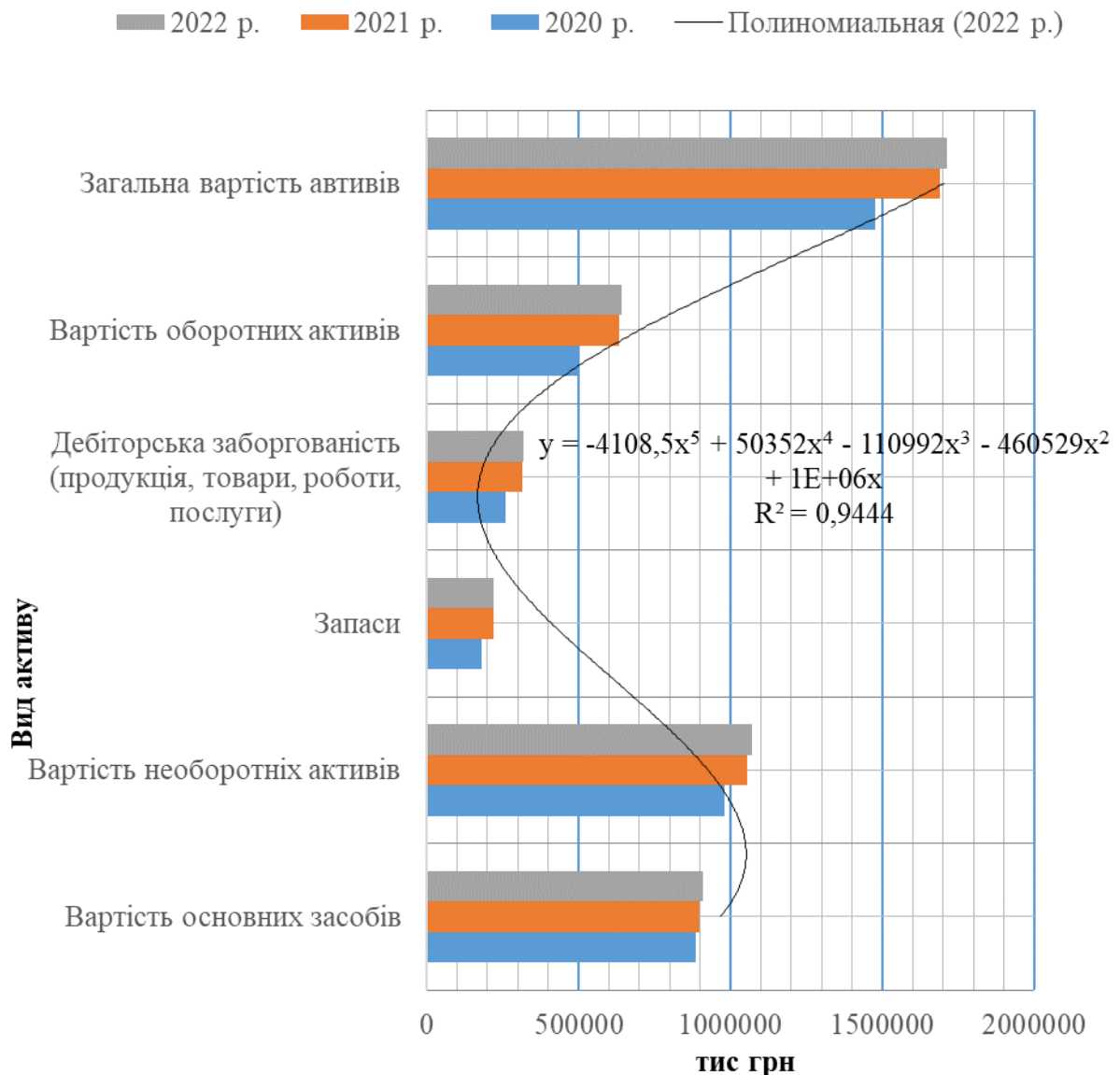

Рис. 2.2. Динаміка та структура вартості оперативного пасиву АТ «Житомирський маслозавод» в 2020-2022 рр.

Загальна структура оперативних активів підприємства за період 2020-2022 рр. зазнала суттєвого зростання; військовий стан, що введений в країні з лютого 2022 р. суттєво не змінив тенденції приросту оперативного активу та пасиву АТ «Житомирський маслозавод». В контексті перспектив розширення виробничого потенціалу підприємства в 2022 р. спостерігається тенденція до створення оперативного забезпечення щодо можливих умов процесів реінвестування нерозподіленого прибутку з можливістю «енергетичного» переоснащення виробництва в перспективі суттєвого зростання вартості їх використання в середньостроковій господарській альтернативі.

2.2. Оцінка ефективності діяльності підприємства та умов ресурсного забезпечення виробництва.

Виробничий потенціал молокопереробного підприємства покладається на ефективне поєднання типових факторів виробничого характеру та наявних ресурсів виробництва які в свою чергу виявляються в перевагах або недоліках відносно основних груп конкурентів (дод. Ж, рис. 2.3). Ефективна реалізація виробничої потужності підприємства виявляється в мірі наявності виробничих запасів: в 2020 р. в порівнянні з 2022 р. їх рівень зменшився на 10,1 % та склав 198,3 млн грн, при одночасному збільшенні рівня товарних запасів до показника оперативного рівня в розмірі 52,1 млн грн (+ 20,2 %). Наведені тенденції пояснюються впливом факторів зовнішнього господарського середовища відносно суттєвого зростання рівня виробничих ризиків та ризиків збуту готової продукції. В 2022 р. на 10,2 % скоротився рівень дебіторської заборгованості в порівнянні з 2020 р. та склав 293,9 млн грн. Позитивною тенденцією є скорочення показника дебіторської заборгованості за авансованими виплатами до рівня 7,1 млн грн в 2022 р. в порівнянні з 2020 р. що в структурному вираженні склало на зменшення в 2,2 раза. Зовсім незначними виявляються показники витрат майбутніх періодів та інших оборотних активів, при цьому вартісне їх вираження протягом 2020-2022 рр. залишається на відносно сталому рівні.

Аналіз рівня ефективності діяльності АТ «Житомирський маслозавод» вказує на зростання рівня чистого прибутку в 2022 р. в порівнянні до 2020 р. до показника 147,1 млн грн (+9,4 %). Зазначається зростання рівня собівартості реалізованої продукції в 2022 р. до показника 1842,2 млн грн. в порівнянні з 2020 р. (+16,1 %). Чистий дохід від реалізації продукції в 2022 р. зріс на 10,9 % в порівнянні з 2020 р. та склав 2440,3 млн грн., в значній мірі за рахунок зростання рівня інфляції.

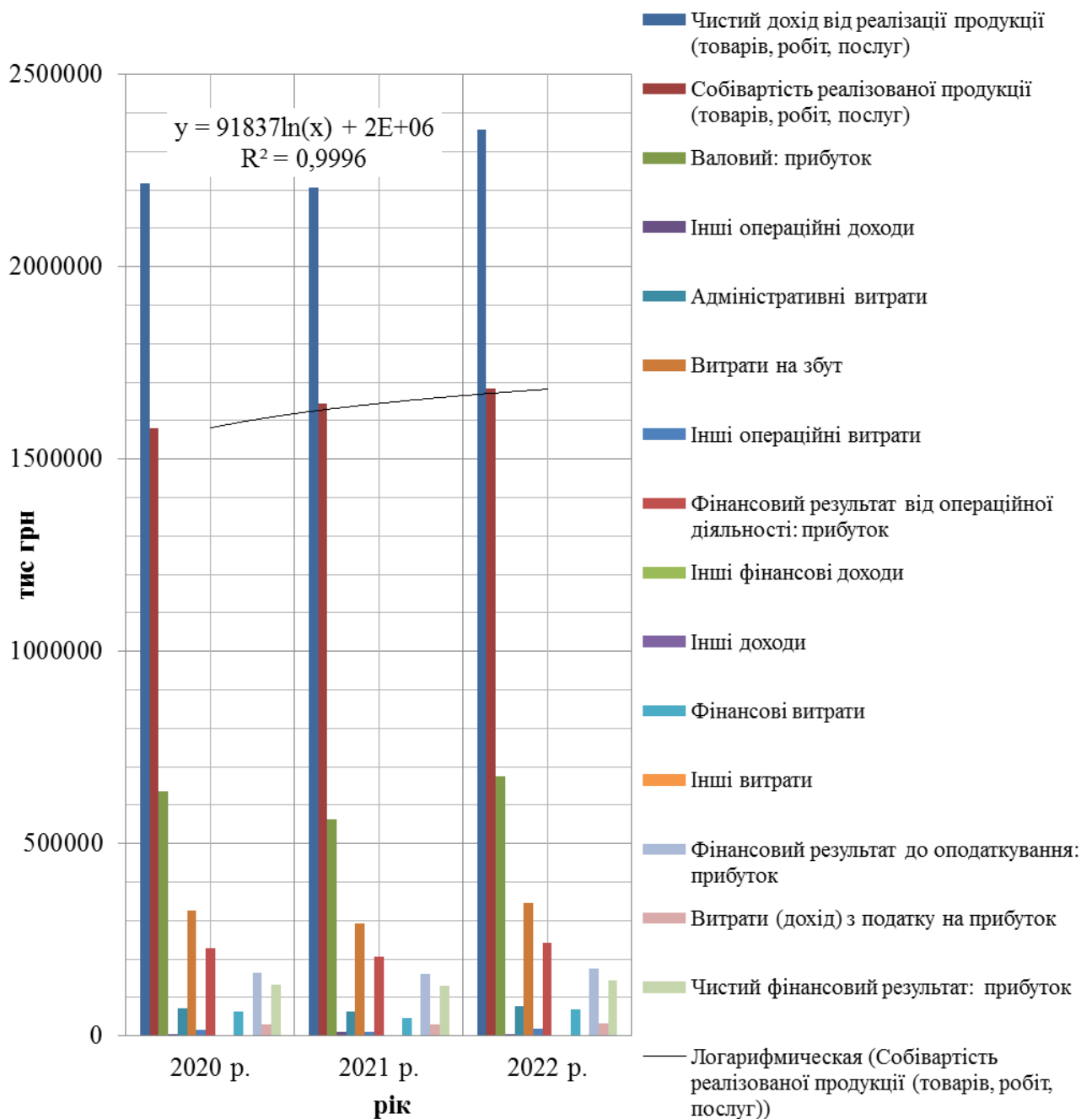

Рис. 2.4. Аналіз рівня ефективності господарської діяльності АТ «Житомирський маслозавод» в 2020-2022 рр.

Відносно показника рівня загальної рентабельності АТ «Житомирський маслозавод» слід зауважити що її рівень в 2022 р. в порівнянні з 2020 р. зменшився на 3,8 %, що є суттєвим показником при рівні: 2020 р. – 13,2 %; 2022 р. – 9,4. В 2022 р. спостерігається суттєве зростання рівня податку на прибуток (+9,8 %) в порівнянні до 2020 р. до рівня 34,3 млн грн., при одночасному зниженні рівня чистого прибутку підприємства.

Показник рівня витрат на основне виробництво АТ «Житомирський маслозавод» в 2022 р. суттєво не змінився в порівнянні з 2020 р. та складає 1121,3 млн грн. Прослідковується суттєве зростання рівня витрат на оплату праці виробничого персоналу до показника 212,9 млн грн в 2022 р., що в порівнянні з 2020 р. в абсолютному прирості складає 17,1 %, – зазначене зростання суттєво не покриває показник рівня офіційної інфляції протягом 2020-2022 рр. що виявиться в недостатності рівня трудового потенціалу підприємства в середньостроковій господарській альтернативі. Показник рівня амортизаційних відрахувань виробництва в 2022 р. зріс на 10,9 % в порівнянні з 2020 р. та склав 156,1 млн грн, проте поведені розрахунки вказують на недостатній його рівень що значно впливає на ефективність формування виробничого потенціалу підприємства.

2.3. Аналіз сегменту конкурентних груп підприємства та впливу ризиків на формування виробничого потенціалу.

Особливістю формування виробничого потенціалу молокопереробних підприємств є суттєва залежність ефективності його використання від впливу груп ризиків оточуючого господарського середовища, що може суттєво коригувати їх виробничу діяльність та впливати на рівень дохідності (дод. И, табл. 2.1). До типології їх звичайного виявлення в 2022 р. додаються наступні впливи: політична складова – агресивний та швидкоплинний характер зміни політичного середовища в міру суттєвого зростання рівня регулювання та втручання держави в перебіг економічних процесів; законодавча складова – застосування суттєвих обмежень діяльності аграрної сфери економіки країни та встановлення суттєвого кола обмежень відносно виробництва та збуту товарної

продукції; інфляційна складова – суттєве зростання рівня інфляції при застосуванні мало дієвих механізмів її утримання; екологічна складова – полягає в суттєвому зростанні рівня вимог галузевих стандартів виробництва щодо товарної продукції, що вимагає значного зростання рівня якості «вхідної» сировини; виробничо-технічна складова – вирізняється зростанням рівня вартості виробничих ресурсів, перепон у їх постачанні та використанні прогресивних інноваційних технологій і відповідних управлінських рішень.

Оцінка рівня виробничого потенціалу АТ «Житомирський маслозавод» безпосередньо залежить від «вимог» зовнішнього конкурентного середовища, котре виявляється в межах збутової зони Житомирської області зокрема та країни загалом (табл. 2.2). АТ «Житомирський маслозавод» за загальним рейтинговим показником 2022 р. входить до ТОП 30-ти кращих підприємств молочного сегменту України.

Таблиця 2.2

Оцінка рівня конкурентного середовища АТ «Житомирський маслозавод» в структурі ефективності зростання його виробничого потенціалу в 2020-2022 рр. (за основними групами конкурентів)

Назва підприємства	Рівень окупності витрат (max. 10 балів)	Рівень оцінки вартості товарної продукції (max. 10 балів)	Рівень охоплення сегменту регіонального ринку, %
ГК «Провіант»	6	7	11,9
ТОВ «Галіївський молокозавод»	8	7	11,4
Молочний Холдинг «Молвест»	5	7	13,9
АТ «Житомирський маслозавод»	9	9	24,7
ЗАТ «Лубенський молокозавод»	7	7	9,5
ТОВ «Брусилівський молокозавод»	7	7	9,7
Компанія «Галичина»	8	5	9,4
ДП «Радомілк»	8	7	9,5

Виявлення проблем збуту молочної продукції та насиченість ринку в 2022 р. створили суттєві перешкоди для отримання чистого прибутку виробниками що значно ускладнює процеси функціонування добросовісної конкуренції. З врахуванням показників стандартного квадратичного відхилення АТ «Житомирський маслозавод» в 2020-2022 рр. утримує лідируючі позиції на ринку молочної продукції за займаним сегментом та має досить високі перспективи його розширення в середньостроковій господарській альтернативі за рахунок «захоплення» нових сировинних баз (рис. 2.6).

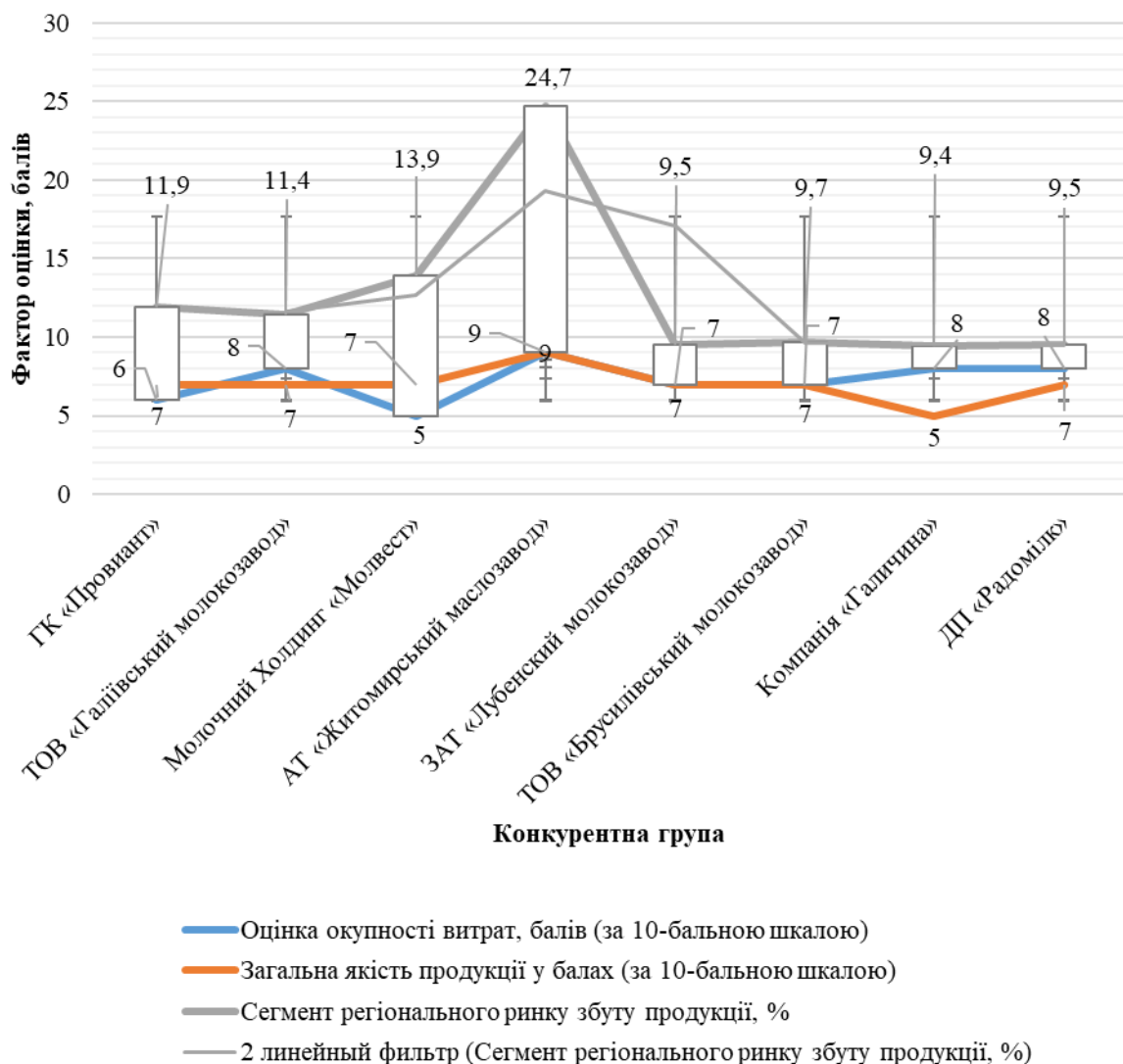

Рис. 2.6. Факторний аналіз впливу сегментації конкурентних груп АТ «Житомирський маслозавод» за окупністю витрат та якістю продукції в 2020-2022 рр.

Оскільки понад 72,3 % товарної продукції АТ «Житомирський маслозавод» реалізується у вигляді морозива варто провести оцінку структури виробництва у відповідності до її якісних показників з метою встановлення пріоритетів розвитку виробничого потенціалу підприємства в 2020-2022 рр. з використанням умов лінійного вирівнювання (рис. 2.7).

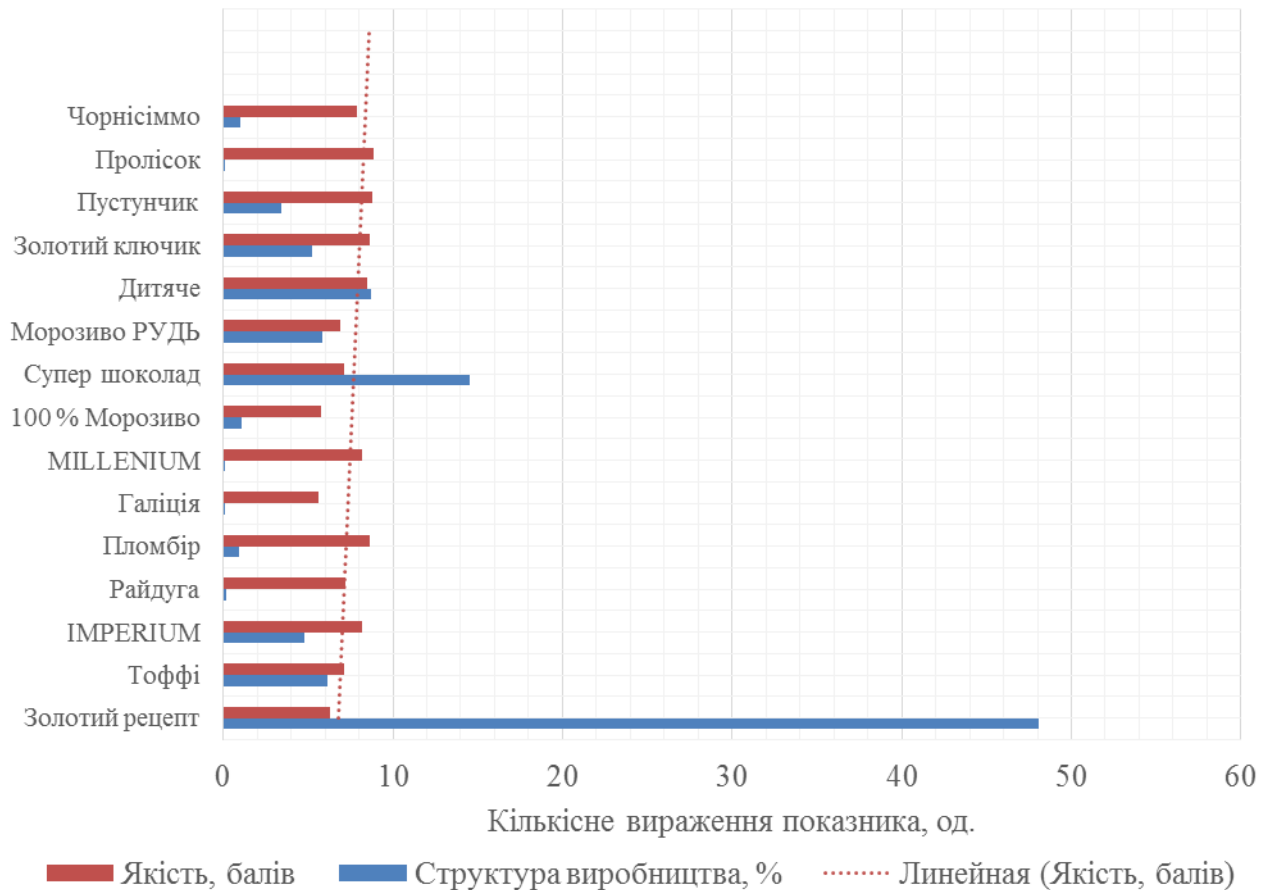

Рис. 2.7. Схематична інтерпретація товарного асортименту АТ «Житомирський маслозавод» за лінійним вирівнюванням показників якості продукції та структурою її виробництва (2024-2026 рр.).

Аналіз структури виробничих витрат АТ «Житомирський маслозавод» в 2020-2022 рр. вказує на вміст в структурі собівартості виробництва основних товарних груп підприємства енергетичних витрат на рівні 26,3 %. При умові суттєвого скорочення наведеної складової можна значно знизити рівень собівартості виробництва товарної продукції підприємства та підвищити рівень його виробничого потенціалу за рахунок економії рівня змінних витрат.

Розділ 3. Проектне обґрунтування підвищення рівня виробничого потенціалу АТ «Житомирський маслозавод» та обґрунтування рівня його ефективності в перспективному періоді господарювання.

3.1. Оптимізація умов підвищення ефективності виробничого потенціалу підприємства.

Сучасні реалії та виклики військового стану з 2022 р. вимагають від АТ «Житомирський маслозавод» докорінної перебудови та раціоналізацію виробничого потенціалу з позиції застосування інноваційної модернізації та максимально можливої автоматизації виробництва з метою уникнення ризиків втрати валового доходу в середньостроковій господарській альтернативі. Якісним ефектом підвищення рівня виробничого потенціалу підприємства пропонуємо вважати досягнення існуючих альтернатив концепції його циркулярного розвитку, досягнення котрої покладається на мінімізацію ресурсів та витрат виробничого характеру, а також уникнення можливої шкоди завданої навколишньому природному та соціальному середовищу підприємства.

Вважається доцільним змінити підходи до ресурсного вираження потенціалу підприємства з позиції оптимізації векторів його зростання та врахування можливих альтернатив якісного енергетичного переоснащення: застосування технологій енергозбереження; зниження рівня відходів виробництва; використання принципово нових технологій виробництва товарної продукції; застосування дієвих систем управління виробництвом. Зазначені чинники впливу спроможні посприяти набуттю суттєвих конкурентних переваг в довгостроковій господарській альтернативі та значно знизити рівень використання енергетичних ресурсів. Наведеним пропозиціям має сприяти перш за все нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких структур вказаного типу виробництва (дод. Й, рис. 3.1.).

АТ «Житомирський маслозавод» в перспективному господарському періоді 2024-2027 рр. слід врахувати чинники зміни ресурсного забезпечення з позиції суттєвого скорочення ресурсної бази виробництво за рахунок зниження рівня кількості «вхідної» сировини; зростання ціни виробничого ресурсу; зниження рівня якості продукції за рахунок зростання ризику забруднення

оточуючого середовища; виявлення суттєвих перешкод щодо можливостей ведення зовнішньоекономічної діяльності; суттєвого зростання вартості утримання діючих сегментів ринку; виявлення проблем в інфраструктурному забезпеченні сучасного ринкового середовища з позиції погіршення умов та зростання вартості провадження діючої господарської діяльності.

Перевагами запропонованої системи підвищення рівня виробничого потенціалу підприємства слід вважати: корисність від впровадження сучасних енергозберігаючих технологій; розширення процесів вертикальної диверсифікації виробництва; суттєве зниження рівня виробничих витрат за рахунок економії в загальній системі масштабів виробництва; набуття значного рівня конкурентних переваг що створить перспективи завоювання нових ринкових ніш та поглинання менш ефективних виробництв. Запропоновані вдосконалення мають на меті поглибити процеси концентрації та спеціалізації виробництва товарного асортименту підприємства, підвищити рівень логістики за рахунок зростання якості виробленої продукції та підвищити рівень рентабельності господарської діяльності підприємства в середньостроковій господарській альтернативі. Особлива увага має приділятися розробці замкнутої системи циркулярного розвитку виробництва підприємства що значній мірі впливатиме на його уніфікацію та рівень незалежності від можливих впливів зовнішнього господарського середовища.

3.2. Проектне обґрунтування підвищення рівня виробничого потенціалу підприємства та його ефективності.

Враховуючи рівень техніко-технологічного забезпечення виробництва АТ «Житомирський маслозавод» в 2020-2022 рр. пропонуємо підвищити рівень його виробничого потенціалу за рахунок застосування прогресивних енергозберігаючих виробничих технологій, котрі в значній мірі здатні знизити вартість застосовуваних ресурсів вказаного типу та суттєво вплинути на його енергонезалежність (рівні споживання електроенергії, газу та ін. види палива). Пропонуємо впровадити комплексну систему технологічного переоснащення підприємства з позиції введення енергозберігаючого обладнання при суттєвому зниженні споживання енергоресурсів на 7,1 % (дод. К, табл. 3.1). В структуру

витрат включено реалізацію умов закупівлі обладнання, монтаж, налагоджувальні роботи та навчання персоналу у формі єдиного комплексу впровадження.

Загальна вартість проектного обґрунтування умов зростання ефективності виробничого потенціалу підприємства у вартісному виразі складатиме 44708,4 тис грн; сума амортизаційних відрахувань складатиме 13677,6 тис грн; покриття інфляційних втрат – 3172,4 тис грн; страхування проектного забезпечення – 2544,7 тис грн; термін реалізації проекту – 2024-2028 рр. (дод. Л, рис. 3.2). Пропонуємо за доцільне запровадити принципово нову систему теплового обміну в технологічній системі виробництва підприємства реалізовану на основі використання інновацій та передових технологій Green ETTIC (дод. М, рис. 3.3).

Джерелом забезпечення запропонованого проектного обґрунтування пропонуємо використати запозичене фінансування з фонду нерозподіленого прибутку АТ «Житомирський маслозавод» накопиченого протягом 2020-2022 рр. в сумі 25602,0 тис грн. Сумарний господарський ефект за прогнозованим періодом 2024-2028 рр. проектування складатиме 85003,1 тис грн.; вартість чистого прибутку при реалізації запропонованого проектного обґрунтування складатиме 39554,4 тис грн. (дод. Н, рис. 3.4). При застосуванні поліноміальної лінії тренду відносно вирівнювання рядів динаміки зазначимо високу тісноту зв'язку відносно суми проектного прибутку та рівня покриття авансованих витрат в розрізі періодів реалізації проектної пропозиції за роками.

Загальний показник рівня рентабельності запропонованого проектного обґрунтування протягом всього строку його функціонування складе 84,8 %, в розрахунку на кожен господарський період – 16,7 %. Плановим терміном окупності запропонованого проектного обґрунтування слід вважати 3 квартал 2025 р. При умові участі підприємства в регіональних та державних програмах енергозбереження запропонований обрахований ефект може суттєво зрости та зменшити період окупності запропонованого проектного обґрунтування.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Основним елементом виробництва продукції підприємства виявляються засоби виробництва без яких не може відбуватися сам процес виробництва, при цьому безпосередньо не створюють сам дохід. Ресурсне забезпечення виявляється в потенціалі земельних угідь та природно-кліматичних умовах, а саме фактору їх якості з позиції використання підприємством природніх «багатств». Потенціал основних засобів виробництва підприємства виявляється в оцінці виробничої потужності та показує її наявні і приховані резерви.

Основою формування та досягнення цілей виробничого потенціалу підприємства є своєчасна та адекватна оцінка його ресурсного забезпечення з позиції вартостей використовуваних ресурсів, своєчасності їх отримання та умов використання, тому всі наявні складові виробничого потенціалу підприємства перебувають в тісному взаємозв'язку і приймають важливу участь в формуванні кінцевих ефектів діагностики економіко-господарського середовища підприємства в довгостроковій господарській альтернативі.

Найбільш доцільним методом визначення виробничого потенціалу молокопереробного підприємства вважаємо еквівалентний метод суть якого полягає в зосередженні зазначеної оцінки на одному з найбільш ефективних елементів. Недоліками зазначеного методу вважається недостатність використовуваних «одиниць» вимірювання; присутність певної проблематики при визначенні можливих коефіцієнтів заміщення ресурсів; низький рівень врахування впливу інформаційних потоків.

За період 2020-2022 рр. спостерігається чітка тенденція зростання вартості балансу підприємства: в 2022 р. структура балансу збільшилася на 28,2 % в порівнянні з 2020 р. та склала 1844,6 млн грн. За проаналізований період суттєво зросла вартість нерозподіленого прибутку підприємства з 1090,5 млн грн в 2020 р., до 1334,2 млн грн в 2022 р. (+ 22,3 %). Ефективна реалізація виробничої потужності підприємства виявляється в мірі наявності виробничих запасів: в 2020 р. в порівнянні з 2022 р. їх рівень зменшився на

10,1 % та склав 198,3 млн грн, при одночасному збільшенні рівня товарних запасів до показника оперативного рівня в розмірі 52,1 млн грн (+ 20,2 %). Наведені тенденції пояснюються впливом факторів зовнішнього господарського середовища відносно суттєвого зростання рівня виробничих ризиків та ризиків збуту готової продукції. В 2022 р. на 10,2 % скоротився рівень дебіторської заборгованості в порівнянні з 2020 р. та склав 293,9 млн грн.

Відносно показника рівня загальної рентабельності АТ «Житомирський маслозавод» слід зауважити що її рівень в 2022 р. в порівнянні з 2020 р. зменшився на 3,8 %, що є суттєвим показником при рівні: 2020 р. – 13,2 %; 2022 р. – 9,4. В 2022 р. спостерігається суттєве зростання рівня податку на прибуток (+9,8 %) в порівнянні до 2020 р. до рівня 34,3 млн грн., при одночасному зниженні рівня чистого прибутку підприємства.

Виявлення проблем збуту молочної продукції та насиченість ринку в 2022 р. створили суттєві перешкоди для отримання чистого прибутку виробниками що значно ускладнює процеси функціонування добросовісної конкуренції. З врахуванням показників стандартного квадратичного відхилення АТ «Житомирський маслозавод» в 2020-2022 рр. утримує лідируючі позиції на ринку молочної продукції за займаним сегментом та має досить високі перспективи його розширення в середньостроковій господарській альтернативі за рахунок «захоплення» нових сировинних баз.

Аналіз структури виробничих витрат АТ «Житомирський маслозавод» в 2020-2022 рр. вказує на вміст в структурі собівартості виробництва основних товарних груп підприємства енергетичних витрат на рівні 26,3 %. При умові суттєвого скорочення наведеної складової можна значно знизити рівень собівартості виробництва товарної продукції підприємства та підвищити рівень його виробничого потенціалу за рахунок економії рівня змінних витрат.

АТ «Житомирський маслозавод» в перспективному господарському періоді 2024-2027 рр. слід врахувати чинники зміни ресурсного забезпечення з позиції суттєвого скорочення ресурсної бази виробництва за рахунок зниження

рівня кількості «вхідної» сировини; зростання ціни виробничого ресурсу; зниження рівня якості продукції за рахунок зростання ризику забруднення оточуючого середовища; виявлення суттєвих перешкод щодо можливостей ведення зовнішньоекономічної діяльності; суттєвого зростання вартості утримання діючих сегментів ринку; виявлення проблем в інфраструктурному забезпеченні сучасного ринкового середовища з позиції погіршення умов та зростання вартості провадження діючої господарської діяльності.

Загальна вартість проектного обґрунтування умов зростання ефективності виробничого потенціалу підприємства у вартісному виразі складатиме 44708,4 тис грн; сума амортизаційних відрахувань складатиме 13677,6 тис грн; покриття інфляційних втрат – 3172,4 тис грн; страхування проектного забезпечення – 2544,7 тис грн; термін реалізації проекту – 2024-2028 рр. Пропонуємо за доцільне запровадити принципово нову систему теплового обміну в технологічній системі виробництва підприємства реалізовану на основі використання інновацій та передових технологій Green ETTIC.

Джерелом забезпечення запропонованого проектного обґрунтування пропонуємо використати запозичене фінансування з фонду нерозподіленого прибутку АТ «Житомирський маслозавод» накопиченого протягом 2020-2022 рр. в сумі 25602,0 тис грн. Сумарний господарський ефект за прогнозованим періодом 2024-2028 рр. проектування складатиме 85003,1 тис грн.; вартість чистого прибутку при реалізації запропонованого проектного обґрунтування складатиме 39554,4 тис грн.

Загальний показник рівня рентабельності запропонованого проектного обґрунтування протягом всього строку його функціонування складе 84,8 %, в розрахунку на кожен господарський період – 16,7 %. Плановим терміном окупності запропонованого проектного обґрунтування слід вважати 3 квартал 2025 р. При умові участі підприємства в регіональних та державних програмах енергозбереження запропонований обрахований ефект може суттєво зрости та зменшити період окупності запропонованого проектного обґрунтування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Isai O., Romashko O., Semenov A., Sazonova T., Podik I., Hnatenko I., Rubezhanska V. Methods of multi-criteria evaluation of economic efficiency of investment projects. *Journal of Project Management*. 2021. Vol.6. P. 93-98.
2. Ареф`єва, О. В. Інтенсифікація формування матеріально-технічного забезпечення підприємства в умовах неоіндустріальної модернізації. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2020. №2. С. 123-131.
3. Божидарнік Т. В. Молокопродуктовий підкомплекс як важливий фактор забезпечення продовольчої безпеки країни. *Агросвіт*. 2016. № 18. С. 32-37.
4. Бондаренко О. С. Проблеми формування структури фінансово-кредитного забезпечення розвитку аграрних підприємств. *Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва*. 2015. № 1. С. 103-109.
5. Голян В. А., Лучечко Ю. М., Гордійчук А. І., Шмаров Д. М. Комплексний розвиток сфери переробки сільськогосподарської сировини в контексті диверсифікації інвестиційних потоків в аграрний сектор. *Агросвіт*. 2020. № 9. С. 27-37.
6. Гончар О. І. Мотиваційні аспекти адаптивного управління потенціалом підприємства. *Науковий вісник Полісся*. 2016. №2(6). С. 79-84.
7. Жданова Л. Промислова революція та індустріалізація: розвиток продуктивних сил та перетворення інститутів. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету*. 2015. [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://dspase.oneo.edu.ua/ispui/handle/123456789/3917>.
8. Захаренко М. М. Теоретичні засади управління виробничим потенціалом підприємства. *Агросвіт*. 2018. № 23. С. 59-65.
9. Захаренко М. М. Теоретичні засади управління виробничим потенціалом підприємства. *Агросвіт*. 2018. № 23. С. 59-65.

10. Каменична А. М. Неврегульовані питання фінансового забезпечення аграрного сектору економіки держави. *Економіка АПК*. 2019. №1. С. 104-111.

11. Кириченко Т. В. Аналіз підходів до оцінювання ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства. Ринково-орієнтоване управління інноваційним розвитком : монографія / за ред. д.е.н., професора С. М. Ілляшенка. Харків: Діса плюс, 2015. С. 200-205.

12. Кобрин Л. Й. Застосування інструментів управління виробничим потенціалом з метою підвищення результативності діяльності підприємства. *Наукові записки*. 2019. №1(58). С. 132-138.

13. Кобрин Л. Й. Застосування інструментів управління виробничим потенціалом з метою підвищення результативності діяльності підприємства. *Наукові записки*. 2019. №1(58). С. 132-138.

14. Кожанова Є. П., Оленко І. П. Економічний аналіз : навчальний посібник. 2-е вид., доправ. і доп. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2015. 344 с.

15. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика : навч. Посібник. 2-ге вид. К.: Центр учбової літератури, 2017. 456 с.

16. Кривончак О. В., Фурман Н. В. Шляхи покращення використання виробничого потенціалу підприємства. *Наука й економіка*. 2015. № 2(38). С. 49-52.

17. Крисанов Д. Ф. Оптимізація інтеграційних зв'язків між підприємствами сільського господарства і переробно-харчових галузей в умовах посилення впливу євроінтеграційних процесів. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. Економічні науки. 2016. Вип. 11. С. 137-151.

18. Круш П. В., Бойко Т. О. Система управління виробничим потенціалом підприємства в сучасних умовах. *Підприємництво та інновації*. 2015. № 1. С. 75-83.

19. Кузьменко Л. В. Формування виробничого потенціалу сільськогосподарського підприємства. *Економіка та управління підприємствами*. 2015. № 2. С. 205-211.
20. Левченко Ю. Г., Ратушняк Ю. Ю. Теоретичні основи формування та використання виробничого потенціалу підприємства. *Молодий вчений*. 2018. № 12. С. 623-626.
21. Лучечко Ю. М. Стимулювання нарощення потужностей у сфері переробки сільськогосподарської сировини: фінансово-інвестиційні аспекти. *Агросвіт*. 2020. №8. С. 136-142.
22. Патарідзе-Вишинська М. В. Прибуток підприємства: види, роль та функції. *Економіка. Управління інновації*. 2018. № 1. С. 44-52.
23. Природно-ресурсний потенціал сільськогосподарських підприємств: обліково-аналітична оцінка, стратегія розвитку : монографія. за заг. ред. В. К. Савчука. К.: видавництво «Компринт». 2016. 281 с.
24. Приб К. А. Діагностика в системі управління : навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2016. 432 с.
25. Рязанцева В. В. Аналіз формування та використання прибутку підприємства. *Статистика України*. 2017. № 1. С. 40-43.
26. Сидяга Б. Механізм управління формуванням і використанням прибутку підприємствами. *Галицький економічний вісник*. 2015. №1(26) С. 41-45.
27. Скалюк Р. В. Концепції фінансового результату діяльності промислового підприємства: міжнародна практика та вітчизняні реалії. *Галицький економічний вісник*. 2018. №3(28). С.18-25.
28. Ставицький О. В. Оцінка та контроль у системі стратегічного управління. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 3. С. 49-52.
29. Тюленева Ю. В., Сичков О. Л. Оцінка ефективності управління виробничим потенціалом підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2015. Вип. 5. С. 126-129.

ДОДАТКИ

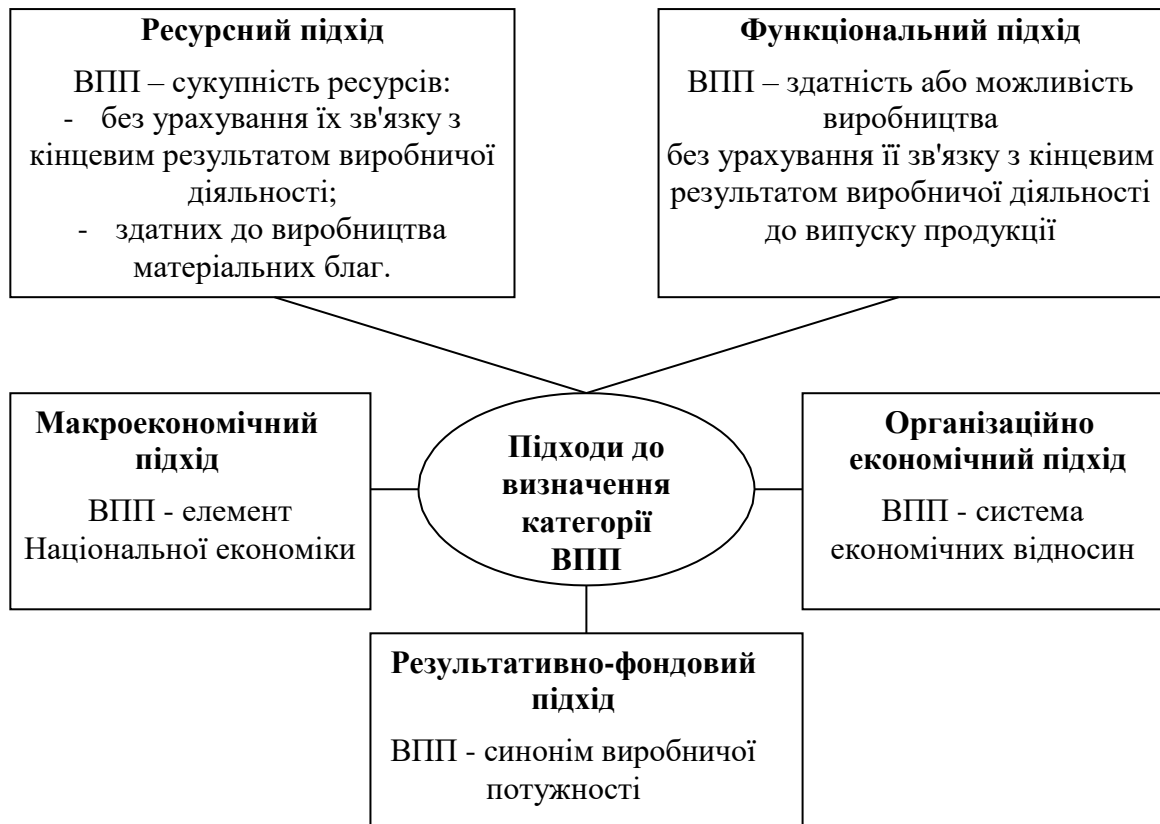

Рис. 1.1. Доповнений варіант угруповання підходів до визначення категорії «виробничий потенціал» підприємства.

Джерело: власні розробки автора на основі джерела [16; 20].

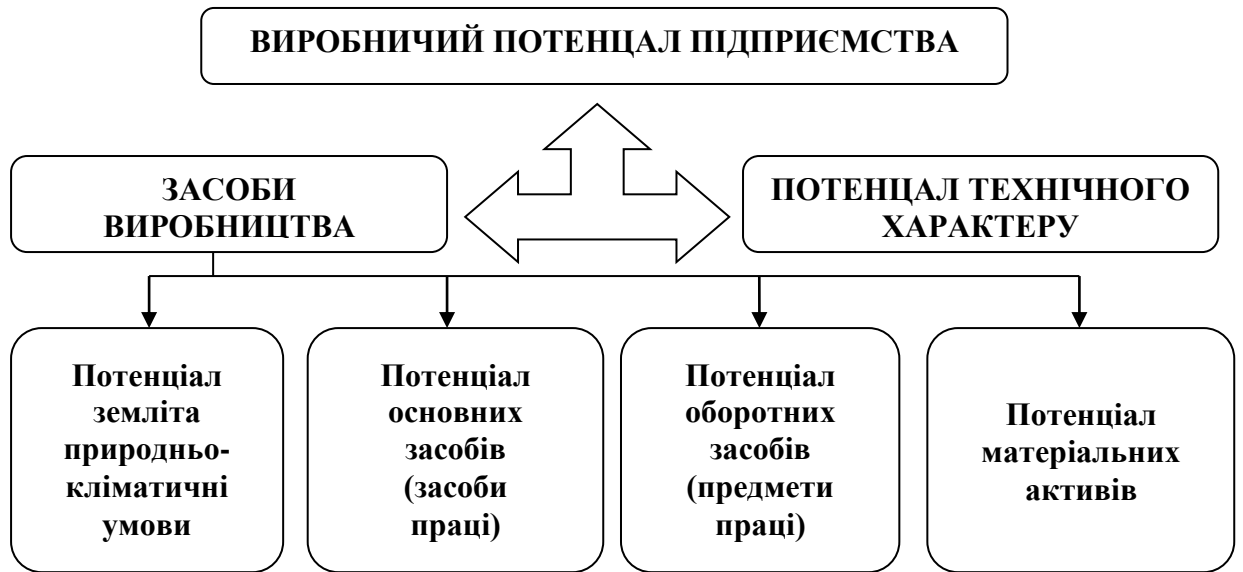

Рис. 1.2. Структура виробничого потенціалу підприємства

Джерело: власні розробки автора на онові джерела [6; 12].

Рис. 1.3. Схема стратегічної діагностики виробничого потенціалу підприємства у відповідності до цілей та місії його діяльності.

Джерело: власні розробки автора на основі джерела [14, с. 107-110].

Таблиця 1.1

Елементи параметрів стратегічної діагностики виробничого потенціалу підприємства

ПАРАМЕТРИ ДІАГНОСТИКИ	<i>Виробничий аспект</i>	<i>Розвиток персоналу</i>	<i>Фінансовий аспект</i>	<i>Маркетинговий аспект</i>
<i>Виробничий аспект</i>	X	Визначення кількості та якості виробничого персоналу	Оцінка забезпечення виробничими ресурсами операційної діяльності підприємства	Оцінка ефективності виробничої діяльності підприємства
<i>Розвиток персоналу</i>	Оцінка забезпечення виробництва персоналом	X	Витрати на утримання персоналу	Оцінка ефективності використання персоналу підприємства
<i>Фінансовий аспект</i>	Оцінка забезпечення виробництва фінансовими ресурсами	Визначення фінансових ресурсів на утримання персоналу	X	Оцінка ефективності збутової діяльності підприємства
<i>Маркетинговий аспект</i>	Оцінка споживчих запитів і необхідності виробництва нової продукції	Оцінка відповідності персоналу профілю підприємства	Оцінка відповідності плану збуту і виробництва продукції	X

Джерело: власні розробки автора на основі джерела [18; 26].

Рис. 1.4. Класифікація методів оцінювання виробничого потенціалу підприємства

Джерело: власні розробки автора на основі джерела [5; 19].

Таблиця 1.2

**Переваги та недоліки використовуваних методологій оцінки
потенціалу підприємства**

Підхід	Переваги методів	Недоліки методів
Витратний підхід	<p>Оцінка найкращих та найбільш ефективних варіантів використання земельних ресурсів.</p> <p>Техніко-економічна діагностика можливих варіантів різного роду покращення або нового будівництва.</p> <p>Визначення балансової величини між ринковою вартістю підприємств та наявними можливостями кожного з його структурних елементів.</p> <p>Аналіз всіх об'єктів загальнодержавного та унікального характеру.</p>	<p>Недосконалий механізм розрахунків при переведенні інформації за минулі роки у загальний часовий період.</p> <p>Приділення незначної уваги на подальші перспективи розвитку суб'єкта господарювання та ігнорування змін ринкового середовища.</p> <p>Недостатнє дослідження можливостей щодо ефективного використання певного окремого об'єкта.</p>
Порівняльний підхід	<p>Значна увага приділяється поточним фактичним цінам та наявним ринковим умовам, що певною мірою дає можливість уникати можливих відмінностей між ринковою вартістю та розрахованими вартісними величинами.</p> <p>Достовірна та точна інформація підвищує достовірність розрахованих показників та дає можливість відобразити специфіку об'єкта оцінки.</p> <p>При цьому враховуються фактично досягнуті фінансові економічні показники.</p> <p>Дає можливість врахувати як внутрішні особливості підприємства так і загальну наявну ринкову ситуацію (кон'юнктура ринку, ціни на суміжні товари тощо).</p>	<p>Необхідне існування цивілізованого, високорозвиненого атакож прозорого ринку всіх оцінених об'єктів.</p> <p>Недостовірна оцінка певних унікальних та специфічних об'єктів у зв'язку з відсутністю аналогів для їх порівняння.</p> <p>Недостатня увага приділяється основним перспективам розвитку суб'єктів господарювання у майбутньому.</p> <p>Понесення великих витрат часу та ресурсів на збирання і опрацювання значного обсягу інформації про об'єкт оцінки, а також всіх його аналогів.</p> <p>Не завжди можливим є адекватне встановлення поправок проти наявного аналога, що вимагає використання певних дуже складних розрахунків.</p>
Результатний підхід	<p>Врахування всіх можливих перспектив розвитку та діяльності підприємства, яке розглядається як цілісний земельно-майновий та соціально-організаційний комплекс. До уваги береться колишній досвід, досягнуті підприємством результати та наявні ринкові умови.</p> <p>Завдяки точно визначеному рівню дисконту та можливого коефіцієнта капіталізації є можливість для врахування специфіки наявних ринкових умов для певного визначеного об'єкта.</p>	<p>При розрахунках аналітичних показників використовується не фактична, а можлива прогнозна (імовірнісна) інформація.</p> <p>Деяко суб'єктивний характер всіх аналітичних процедур щодо формування дисконтних ставок та ставок капіталізації.</p> <p>Досягнення деяко недостовірних та неточних результатів у зв'язку з тривалістю періоду оцінки а також нестабільністю процедури руху грошових коштів (приплив, відплив).</p>

Джерело: власні розробки автора на основі джерела [8; 21; 27].

Таблиця 1.3

Методи розрахунку рівня виробничого потенціалу підприємства

№ п.п.	Метод	Характеристика методу
1.	Еквівалентний	Оцінка виробничого потенціалу здійснюється за розміром будь-якого наявного елемента, в який переводяться й інші елементи на основі спеціальних коефіцієнтів. Даний метод полягає у взаємозамінності всіх елементів.
2.	Функціональний	Передбачає, що величина виробничого потенціалу дорівнює об'єму виготовленої підприємством продукції, а розмір окремих його структурних елементів обчислюється через розмір питомої ваги продукції, яка була виготовлена, завдяки цим елементам.
3.	Кореляційний	Дана методика, при визначенні розміру виробничого потенціалу підприємства, використовує кореляційно-регресійні моделі.
4.	Вартісний	За даного методу передбачається обчислення вартості кожного структурного елемента виробничого потенціалу підприємства, після чого визначається й загальна його вартість як сума всіх раніше обчислених вартостей структурних одиниць (ОЗ, МР, ТР).
5.	Комбінований	При обчисленні розміру виробничого потенціалу підприємства поєднуються всі запропоновані раніше методи.

Джерело: власні розробки автора на основі джерела [15, с 144-147].

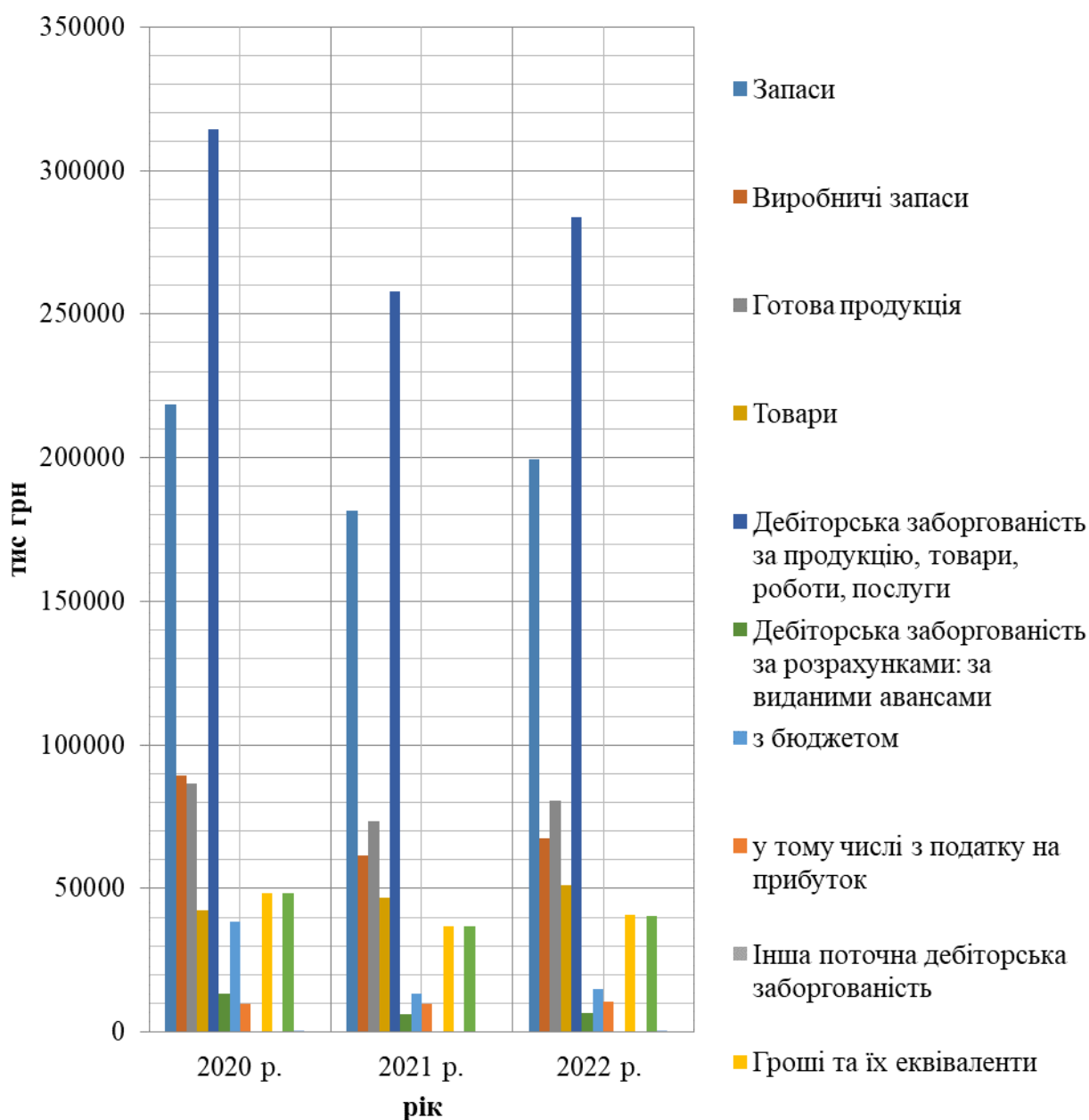
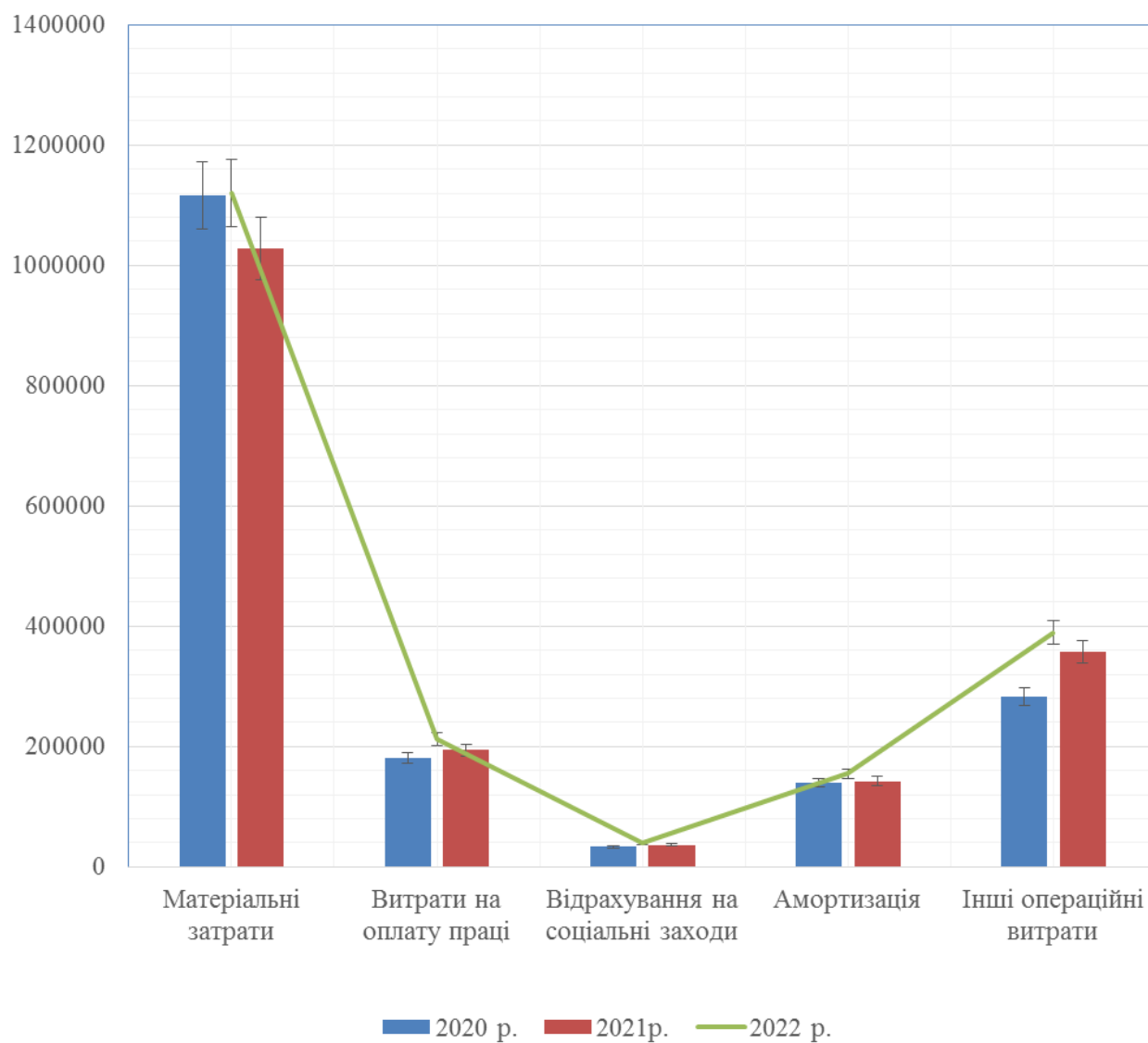

Рис. 2.3. Динаміка показників виробничого забезпечення господарської діяльності АТ «Житомирський маслозавод» в 2020-2022 рр.

Джерело: розраховано на основі звітності АТ «Житомирський маслозавод» за 2020-2022 рр.

**Рис. 2.5. Структуризація витрат на основне виробництво
АТ «Житомирський маслозавод» в 2020-2022 рр.**

Джерело: розраховано на основі звітності АТ «Житомирський маслозавод» за 2020-2022 рр.

Таблиця 2.1

Основні ризики формування інвестиційного забезпечення в системі економічного розвитку АТ «Житомирський маслозавод» в 2020-2022 рр.

Вид ризику	Причини
Загальні ризики	
Політичний	Поляризація політичних симпатій населення за результатами останніх парламентських виборів (приналежність товарної марки по формі власності до певної політичної сили)
Законодавчий	Недосконалість правової бази; недостатнє законодавче забезпечення
Зовнішньоекономічний	Тенденції в економічному розвитку країн світового співтовариства
Інфляційний	Високий рівень інфляції
Екологічний	Рівень забруднення навколишнього середовища та вміст шкідливих речовин в виробленій продукції
Специфічні ризики	
Виробничо-технічний	Погодні умови; стихійні лиха; зміна продуктивності тварин; нестабільність якості й обсягів сировини; помилки у проектно-кошторисній документації; новизна технологій
Збутовий	Зміна попиту й цін на молочну продукцію; зниження рівня ділової та маркетингової активності; дії конкурентів
Соціальний	Низький рівень доходів населення; нерозвиненість соціальної інфраструктури; труднощі у наборі кваліфікованих кадрів
Фінансово-економічний	Різка зміна цін на продукцію переробних підприємств; залежність від підприємств-постачальників; нестача оборотних коштів; низький рівень платоспроможності покупців продукції; порушення договірних зобов'язань

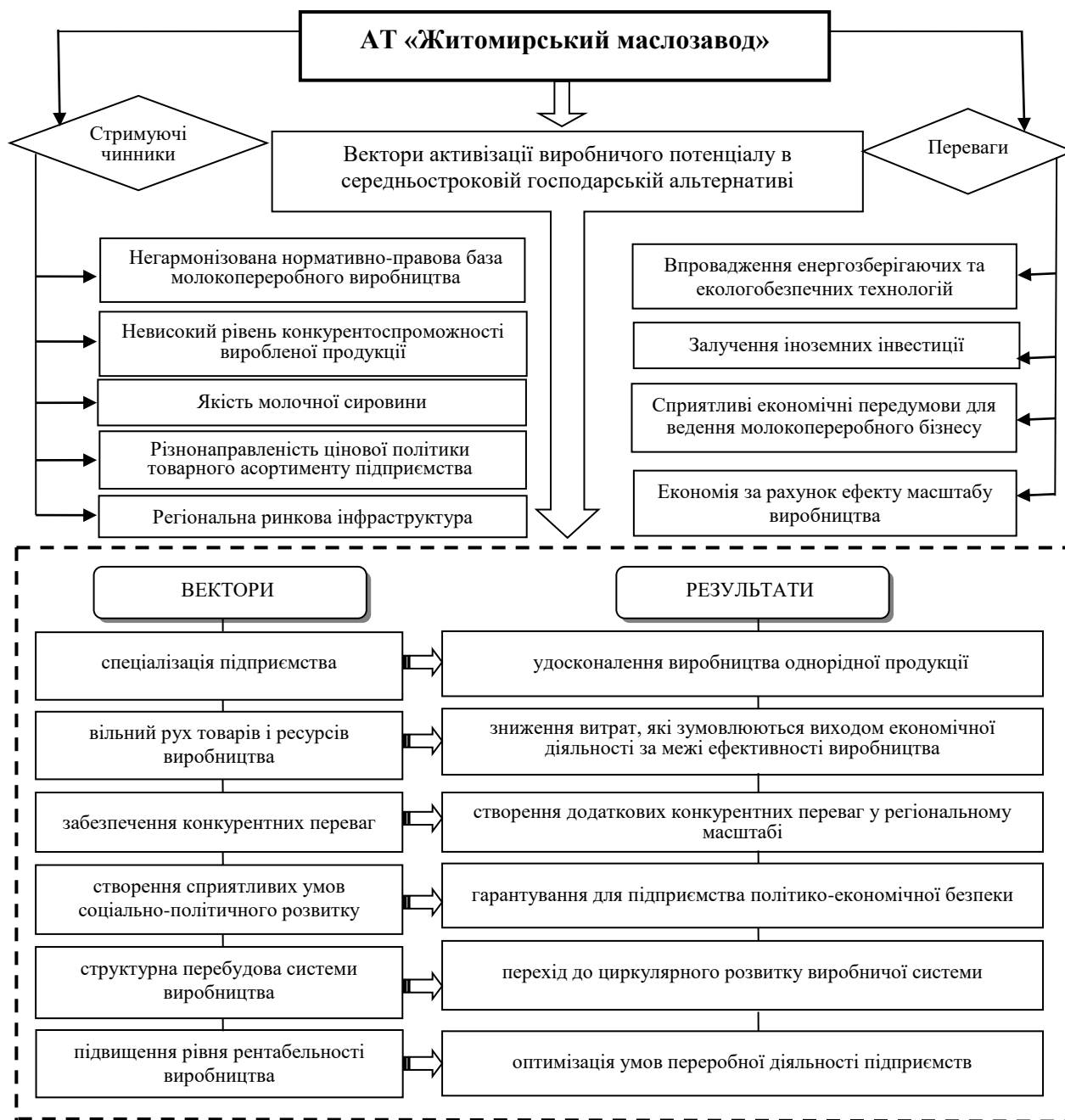

Рис. 3.1. Стратегічні вектори активізації ефективності виробничого потенціалу АТ «Житомирський маслозавод» на перспективний господарський період (2024-2027 рр.).

Таблиця 3.1.

Характеристика витрат проектного обґрунтування щодо реалізації умов енергетичного переоснащення виробничої системи АТ «Житомирський маслозавод» в контексті зростання рівня виробничого потенціалу на перспективний господарський період 2024-2028 рр.

№ п/п	Вид енергозберігаючого обладнання (системи)	Од. вимір.	Вартість	Формування ефектів та технол. особл. використання	Форма забезп.
1.	Лічильник молочний, ваговий (ДУЕТ-25РС) – 2 од.	тис грн	2154,0	Зниження рівня енергетичних витрат підприємства в структурі виробництва на 7,1 %	Нерозпод. прибуток підпр.
2.	Насос відцентровий (АТТІС Rotors-500 М) – 12 од.		5328,0		
3.	Охолоджувач пластинчастий (ООЛ-5 (5т/год)) – 3 од.		1954,0		
4.	Автоматична станція СІР-миття – 3 од.		1612,0		
5.	Емульсатор (CORGO А-2,5) -4 од.		7300,0		
6.	Система рециркуляція тепла та холоду GREEN АТТІС		7255,0		
Загальна вартість:			25603,0		

Рис. 3.2. Структуризація витрат проектного обґрунтування в контексті зростання рівня виробничого потенціалу АТ «Житомирський маслозавод» за 2024-2028 рр.

Акціонерне товариство "Аттіс"

info@attis.com.ua

www.attis.com.ua

СИСТЕМА РЕКУПЕРАЦІЇ ТЕПЛА/ХОЛОДА НА МОЛОКОЗАВОДЕ

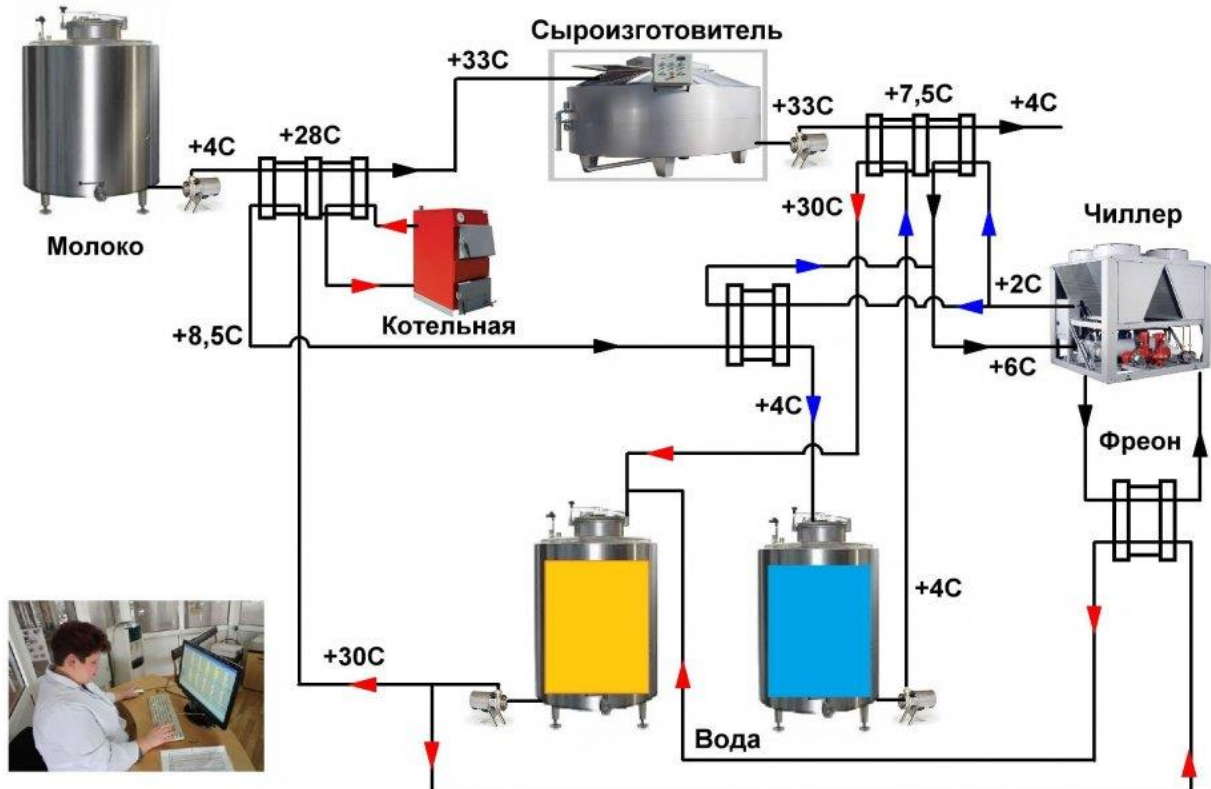

Рис. 3.3. Система енергозберігаючої та генеруючої рециркуляції тепла та холоду GREEN ATTIC молокопереробного підприємства.

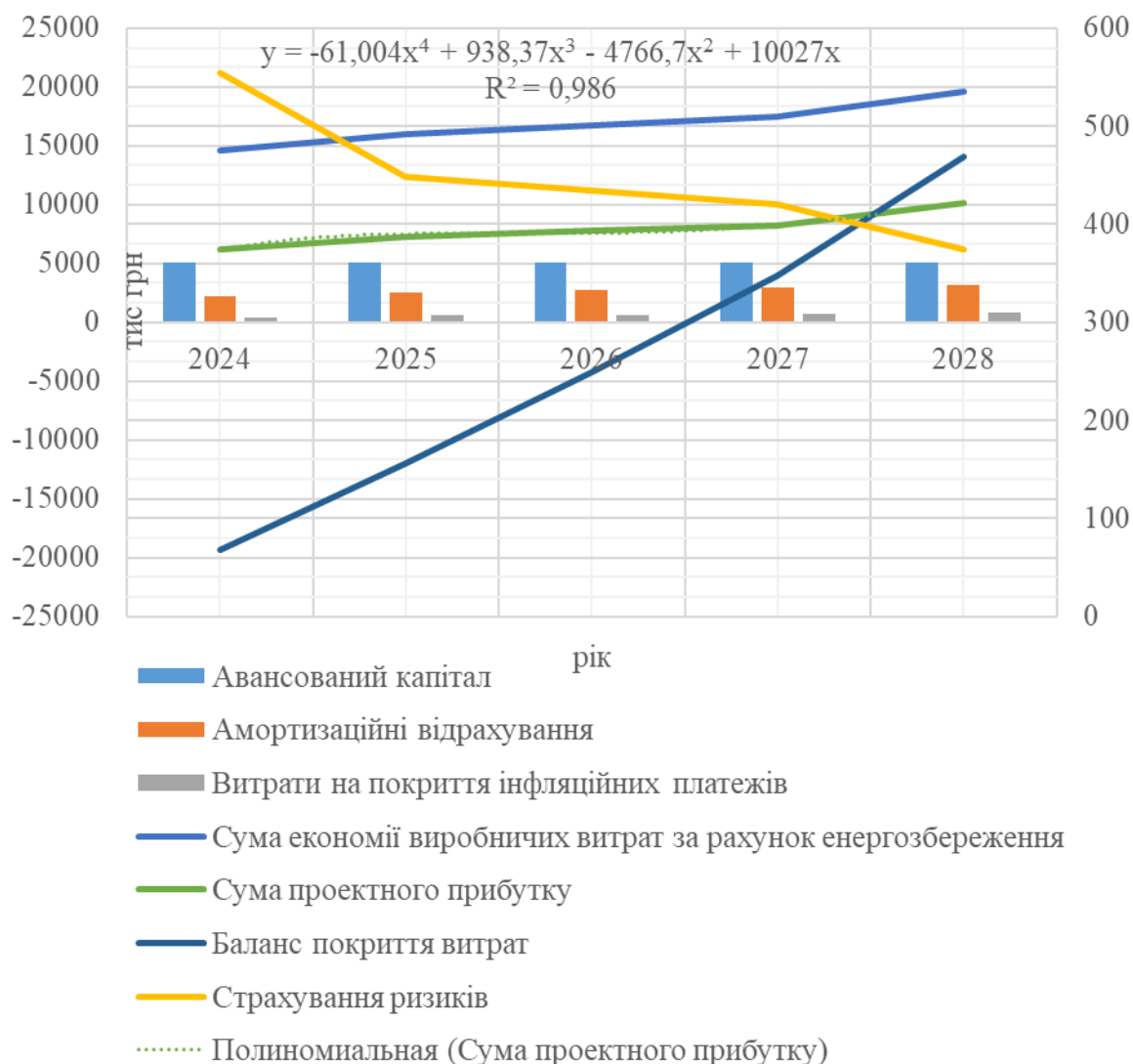

Рис. 3.4. Моделювання динаміки окупності проектного обґрунтування в контексті зростання рівня виробничого потенціалу АТ «Житомирський маслозавод» за 2024-2028 рр.